

ANALIZA STANJA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA PODRUČJU GRADA OPATIJE U 2009. i 2010. GODINI

UVOD

Sustav zaštite i spašavanja predstavlja skup mjera i aktivnosti usmjerenih na smanjenje rizika i ublažavanje posljedica od prirodnih i tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća. Učinkovitost sustava se očituje kroz preventivne aktivnosti i djelovanja svih sudionika zaštite i spašavanja u slučaju velikih nesreća i katastrofa koje nadilaze mogućnosti djelovanja službi i pravnih osoba kojima je zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara redovna djelatnost. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u okviru svojih prava i obveza utvrđenih Ustavom i zakonima, uređuju, planiraju, organiziraju, financiraju i provode zaštitu i spašavanje.

Člankom 28. Zakona o zaštiti i spašavanju između ostalog je propisano da predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave najmanje jednom godišnje (npr. pri donošenju proračuna) razmatraju i analiziraju stanje sustava zaštite i spašavanja.

Zadnja analiza stanja zaštite i spašavanja za Grad Opatiju je izrađena krajem 2008.godine. Na osnovi spomenute analize donijete Smjernice za naredne tri godine.

Ovom analizom obuhvaćene su sve aktivnosti poduzete iz područja zaštite i spašavanja, te zaštite od požara u razdoblju 2009. i 2010.godine, kao i aktivnosti koje je nužno poduzeti tijekom 2011.godine.

STANJE SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Sustav zaštite i spašavanja na području Grada Opatije organiziran je i provodi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju, Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10), Zakona o vatrogastvu (NN 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10), Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN 73/97) i propisima donesenim temeljem navedenih zakona.

Izrađena je Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara Grada Opatije, koji je Gradsko vijeće u srpnju 2006. usvojilo uz obavezno godišnje ažuriranje i usklađivanje s novonastalim uvjetima.

Temeljem godišnjeg Programa Vlade Republike Hrvatske vezanog za pripremu i provedbu ljetne protupožarne sezone Grad Opatija jednom godišnje donosi Plan operativne provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Grad Opatiju.

U razdoblju 2009. – 2010. godine, Grad Opatija je izradio i donio sljedeće akte iz područja zaštite i spašavanja:

- Odluku o osnivanju Postrojbe civilne zaštite opće namjene od 31. ožujka 2009. godine;
- Odluku o imenovanju članova Stožera zaštite i spašavanja na području Grada Opatija, od 03. kolovoza 2009. godine,
- Plan pozivanja Stožera zaštite i spašavanja Grada Opatije, od 10.08.2009.godine,
- Plan rada Stožera zaštite i spašavanja Grada Opatije za 2010. godinu od 16. prosinca 2009. godine,
- Plan operativne provedbe posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Grad Opatiju u 2009. godini, od 28. travnja 2009. godine,
- s ovlaštenom tvrtkom zaključen je Ugovor o izradi Procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja, od 16. ožujka 2009. godine,
- Plan operativne provedbe posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Grad Opatiju u 2010. godini, od 15. travnja 2010.godine,
- ugovor o davanju skloništa u zakup sklopljen je sa Streljačkim klubom „DVD Opatija“, sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima pod kojima se u miru skloništa mogu davati u zakup (NN 98/01).

Procjena ugroženosti stanovništva i materijalnih i kulturnih dobara te Plan zaštite i spašavanja osnovni su normativni akti koji pokazuju stvarno stanje i ugroze koje mogu zadesiti određeno područje, te sve potrebne snage i materijalno-tehnička sredstva potrebna za reagiranje. Stoga je izrada Procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja za Grad Opatiju povjerena ovlaštenoj tvrtki, sukladno članku 29.b Zakona o zaštiti i spašavanju. Nacrt procjene ugroženosti stanovništva i materijalnih i kulturnih dobara za Grad Opatiju dostavljen je na pregled i odobrenje Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje, Područnom uredu za zaštitu i spašavanje Rijeka. Za izradu Procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja izdvojeno je u 2010.godini 56.750 kuna.

Po usvajanju Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Grada Opatije potrebno je izraditi i donijeti sljedeće dokumente tijekom 2011.godine:

- 1) Plan zaštite i spašavanja Grada Opatije (sastoji se od planova djelovanja po mjerama zaštite i spašavanja);
- 2) Plan civilne zaštite koji se sastoji od: a) mjera sklanjanja, b) mjera evakuacije i c) mjera zbrinjavanja (sastavni dio Plana zaštite i spašavanja);
- 3) izvode za sve sudionike u akcijama zaštite i spašavanja (utvrditi potrebne elemente za izradu operativnih planova zaštite i spašavanja za pravne osobe čija je djelatnost vezana uz opskrbu energijom ili vodom i druge pravne osobe kojima su planom utvrđene zadaće u zaštiti i spašavanju);
- 4) razmotriti potrebu donošenja Odluke o ustrojavanju postrojbi zaštite i spašavanja (specijalističkih timova);
- 5) Odluku o imenovanju povjerenika civilne zaštite za mjesne odbore i naselja;
- 6) Odluku o imenovanju voditelja skloništa i njihovih zamjenika za Grad Opatiju.

OPERATIVNE SNAGE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

1. STOŽER ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Stožer zaštite i spašavanja osniva se za upravljanje i usklađivanje aktivnosti operativnih snaga i ukupnih ljudskih i materijalnih resursa u slučaju neposredne prijetnje, katastrofe i velike nesreće s ciljem sprječavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica katastrofe i velike nesreće.

Kada se proglasi stanje neposredne prijetnje, katastrofe i velike nesreće gradonačelnik Grada Opatija aktivira Stožer zaštite i spašavanja koji rukovodi i usklađuje aktivnosti operativnih snaga i ukupnih ljudskih i materijalnih resursa zajednice.

Odlukom o imenovanju Stožera zaštite i spašavanja Grada Opatije, temeljem Zakona o zaštiti i spašavanju te Pravilnika o pozivanju, mobilizaciji i aktiviranju operativnih snaga za zaštitu i spašavanje, u Stožer zaštite i spašavanja Grada Opatija imenovano je 8 osoba.

Gradonačelnik Grada Opatije je donio Plan pozivanja stožera, od 10.08.2009. godine, a Stožer je na svojoj sjednici usvojio Plan rada Stožera za 2010. godinu.

Na sjednici stožera zaštite i spašavanja Grada Opatije održanoj 09.04.2010.godine usvojen je prijedlog Plana operativne provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Grad Opatiju i upućen gradonačelniku na donošenje.

Na sljedećoj sjednici Stožera zaštite i spašavanja Grada Opatije potrebno je razmotriti i usvojiti sljedeće dokumente: Poslovnik o radu Stožera, Plan rada Stožera za 2011. godinu, te ažurirati Plan pozivanja članova Stožera.

2. CIVILNA ZAŠTITA

Civilna zaštita je oblik organiziranja, pripremanja i sudjelovanja građana, pravnih osoba, državnih upravnih tijela i jedinica lokalne samouprave i uprave radi zaštite i spašavanja ljudi, dobara i okoliša od rizika i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća. Grad Opatija donio je odluku o osnivanju Postrojbe civilne zaštite opće namjene, koja služi za provođenje mjera civilne zaštite, te kao logistička potpora operativnim snagama zaštite i spašavanja koje se u okviru redovne djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem. Postrojba se sastoji od jednog tima koji u svom sastavu ima tri skupine, a broji 33 pripadnika.

U suradnji s Ministarstvom obrane te Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Područnim uredom Rijeka, u tijeku je anketiranje građana zainteresiranih za sudjelovanje u Postrojbi CZ.

Nakon usvajanja Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i Plana zaštite i spašavanja Grada Opatije, sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju i Pravilniku o pozivanju, mobilizaciji i aktiviranju operativnih snaga za zaštitu i spašavanje, Gradsko vijeće će svojom odlukom imenovati članove Zapovjedništva civilne zaštite Grada Opatije. Zapovjedništvo civilne zaštite poziva se i aktivira u slučaju neposredne prijetnje, katastrofe i

velike nesreće na području odgovornosti na prijedlog zapovjednika i po nalogu gradonačelnika.

2.1. POSTROJBE I POVJERENICI CIVILNE ZAŠTITE

Ustroj i broj pripadnika postrojbi civilne zaštite (timova) određuje se temeljem Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara (u postupku izrade) i Pravilnikom o ustroju, popuni i opremanju postrojbi civilne zaštite i postrojbi za uzbunjivanje (NN 111/07).

Prema nacrtu Procjene ugroženosti, za Grad Opatiju je dovoljna jedna postrojba civilne zaštite opće namjene i nije potrebno osnivati specijalističke timove civilne zaštite. Za slučaj potrebe ulogu specijalističkih timova civilne zaštite, uz dodatno osposobljavanje i opremanje, mogu preuzeti već postojeće organizacije ili udruge kojima je zaštita i spašavanje redovna djelatnost:

- unutar vatrogasnih snaga (JVP Opatija i dobrovoljnih društava) formirati specijaliziranu ekipu koje će se dodatno osposobiti i opremiti za spašavanje iz ruševina,
- za spašavanje na vodi formirati ekipu u okviru vatrogasnih snaga, uz dodatno angažiranje ronilačkih klubova,
- za distribuciju pitke vode, provođenje asanacije terena, te ukopa većeg broja mrtvih osoba osposobiti ekipe iz komunalnih i građevinskih poduzeća,
- za organizaciju u kampovima za prihvrat ugroženih i nastradalih građana, pripravu hrane, te pružanje medicinske pomoći formirati ekipe iz redova Doma zdravlja Opatija i Gradskog društva Crvenog križa Opatija.

Nakon usvajanja Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i Plana zaštite i spašavanja Grada Opatije, potrebno je u narednom razdoblju rasporediti određeni broj volontera - povjerenika civilne zaštite za vođenje zaštite i spašavanja prema mjestu stanovanja. Povjerenici civilne zaštite u pravilu bi trebali biti predsjednici mjesnih odbora, s obzirom na to da se mogu aktivno uključiti u zadaće zaštite i spašavanja u svojim naseljima.

Osim gore navedenih snaga civilne zaštite potrebno je imenovati voditelje skloništa i njihove zamjenike za skloništa na području Gradu Opatije.

2.2. PREVENTIVNE MJERE I PLANOVI CIVILNE ZAŠTITE

Radi edukacije stanovništva i podizanju razine opće svijesti građana o zaštiti i spašavanju na području Grada Opatija, gradska uprava treba provoditi informiranje, izobrazbu i upoznavanje građana, mladeži i djece s izvanrednim situacijama i postupcima osobne i uzajamne pomoći te pridržavanju naređenih mjera i postupaka operativnih snaga zaštite i spašavanja, za slučaj izvanredne situacije. Potrebno je informirati i upoznati građane o

uvođenju jedinstvenog broja za hitne pozive 112 i o drugim važećim pozivnim brojevima za interventne službe. Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja veći broj ljudi moraju se upoznati s obvezom postavljanja na vidljivom mjestu znakova za uzbunjivanje.

Grad Opatija je u proteklom razdoblju opremio i modernizirao sustav za uzbunjivanje u koji je uloženo 66.616.80 kn.

U nacrtu Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Grada Opatija predloženo je provođenje preventivnih aktivnosti kroz inzistiranje na ugrađivanju i integriranju posebnih stručnih zahtjeva zaštite i spašavanja i zaštite od požara u prostornom planiranju, razvoju, uređenju i izgradnji.

Kao sastavni dio Plana zaštite i spašavanja Grada Opatija izradit će se Plan civilne zaštite kojim se definira ustroj civilne zaštite, popuna obveznicima i materijalno-tehničkim sredstvima, te mobilizacija postrojbi i drugih organiziranih snaga civilne zaštite.

2.3.SKLONIŠTA

Stvaranje uvjeta za zaštitu i sklanjanje ljudi u slučaju elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti osigurava se izgradnjom skloništa, prilagođavanjem pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja ljudi, te privremenim izmještanjem stanovništva na druge sigurne prostore.

Grad Opatija je sukladno članku 29. Zakona o zaštiti i spašavanju dužan na svome području osigurati uvjete za premještanje, zbrinjavanje te sklanjanje ljudi i imovine.

Grad Opatija sklanjanje ljudi osigurava putem privremenog izmještanja stanovništva, korištenjem postojećih skloništa i prostora unutar podzemnih dijelova javnih građevina. Postoje i podrumski zakloni, odnosno komunalni objekti ispod površine tla koji se mogu prilagoditi za sklanjanje.

U svojim planovima uređenja naselja Grad Opatija ne predviđa izgradnju javnih skloništa osnovne namjene, već će se za sklanjanje stanovništva koristiti postojeća skloništa, kao i prostori koji će se graditi kao dvonamjenski unutar podzemnih dijelova javnih građevina.

Na području Grada Opatija postoje dva skloništa kapaciteta 2 x 200 osoba (Tošina) koja zadovoljavaju uvjete za skloništa dopunske zaštite. Jedno sklonište, kao streljanu, koristi Streljački klub „DVD Opatija“, s kojim je Grad Opatija sklopio ugovor sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima pod kojima se u miru skloništa mogu davati u zakup.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured Rijeka, proveo je u rujnu 2010. nadzor skloništa osnovne zaštite na Tošini. Pritom je utvrđeno da je Grad Opatija poduzeo propisane mjere zaštite i spašavanja.

Kao privremeni zaklon za osobe koje se zateknu na javnoj površini može poslužiti šest javnih tunelskih skloništa ukupnog kapaciteta 1.400 osoba.

Tijekom 2009. i 2010. godine nije bilo ulaganja u skloništa iz proračunskih sredstava Grada Opatije. Poduzimaju se aktivnosti i predviđaju financijska sredstva iz Proračuna za tekuće održavanje, tehničku kontrolu i održavanje dopunskih i javnih skloništa u cilju osiguranja minimalnih uvjeta za boravak u skloništu do završetka ugroze.

3. VATROGASTVO

Na području Grada Opatija djeluje Javna vatrogasna postrojba Opatija, te dobrovoljna vatrogasna društva DVD Opatija i DVD Učka, i to u sastavu Područne vatrogasne zajednice Liburnija, na čelu s zajedničkim vatrogasnim zapovjedništvom, u kojem je zapovjednik JVP Opatija ujedno i zapovjednik Područne vatrogasne zajednice Liburnije.

U Javnoj vatrogasnoj postrojbi Opatija je zaposleno 36 operativnih djelatnika (vatrogasaca) koji su organizirani u cjelodnevnom smjenskom režimu rada. Svoju spremnost osiguravaju provođenjem redovitog uvježbavanja i osposobljavanja prema Planu rada, kao i održavanjem tehničke ispravnosti vozila i opreme za intervencije. Dobrovoljna vatrogasna društva DVD Opatija i DVD Učka najčešće sudjeluje u gašenju šumskih požara, osiguravanju vatrogasnih dežurstava na svom području, te u ostalim poslovima kao ispomoć Javnoj vatrogasnoj postrojbi Opatija. U sušnom razdoblju, odnosno danima velike ili vrlo velike opasnosti za nastanak požara na otvorenom, obavlja i obilazak terena i motrenje u okviru Programa aktivnosti i Plana protupožarnih ophodnji.

Javna vatrogasna postrojba Opatija i dobrovoljna vatrogasna društva provode mjere vezane za Plan operativne provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Grad Opatiju, što uključuje pripremu za razdoblje povećane opasnosti od nastajanja i širenja požara na otvorenom prostoru, te za dodatno zapošljavanje sezonskih vatrogasaca.

Također se može istaknuti da su vatrogasne postrojbe (profesionalna i dobrovoljne) efikasno obavile sve zadaće u tekućoj godini, što je rezultiralo uspješnim stanjem protupožarne zaštite na području Grada Opatije. Vatrogasne snage su po stručnosti, opremljenosti, osposobljenosti i spremnosti najkvalitetnija postojeća operativna snaga i glavni nositelj zaštite i spašavanja na području Grada Opatije.

4. SLUŽBE I PRAVNE OSOBE KOJE SE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM BAVE U OKVIRU REDOVNE DJELATNOSTI

Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovne djelatnosti predstavljaju značajne snage sustava zaštite i spašavanja na području Grada Opatija.

Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Rijeka, kao nositelj djelatnosti gorskog spašavanja, čiji su pripadnici specijalizirani za traganje i spašavanje u planinama, na nepristupačnim područjima, te pri elementarnim nepogodama i drugim akcidentnim situacijama, kada treba upotrijebiti posebne sposobnosti, spasilačku tehniku i opremu, staviti će Gradu Opatija na raspolaganje svoje stručno osposobljene kadrove i raspoloživu opremu.

Grad Opatija, na temelju sklopljenog ugovora o sufinanciranju, redovito izdvaja sredstva za rad HGSS- stanica Rijeka u iznosu od 30.000 kuna.

Gradsko društvo Crvenog križa Opatija uključuje se u sustav zaštite i spašavanja kroz provođenje sljedećih aktivnosti:

- provođenje izvanrednih akcija davanja krvi,
- prikupljanje različitih materijalnih dobara u izvanrednim akcijama prikupljanja,
- aktiviranje ekipa za pružanje prve pomoći,
- zbrinjavanje ljudi (privremeni smještaj, hrana, odjeća i obuća),
- uključivanje u potragu za nestalim osobama

Za rad Crvenog križa Opatija iz gradskog proračuna je u 2010. godini izdvojeno 368.000 kuna.

Pored HGSS-Stanica Rijeka i Gradskog društva Crvenog križa Opatija, te Hitne medicinske pomoći, značajnu ulogu u aktivnostima prilikom angažiranja na poslovima zaštite i spašavanja imaju:

- Dom zdravlja Opatija,
- Nastavni zavod za javno zdravstvo,
- veterinarska služba,
- Lučka kapetanija Opatija,
- Hrvatske vode,
- Hrvatske šume,
- HEP - interventne službe,
- Hrvatske ceste,
- Županijska uprava za ceste,
- JU Park prirode Učka.

Tvrtke Komunalac d.o.o. i Parkovi d.o.o., koje obavljaju komunalnu djelatnost i uređenje javnih površina na području Grada Opatije, uključene su u Plan operativne provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Grad Opatiju. Komunalac d.o.o. za Grad Opatiju obavlja čišćenje i održavanje prometnica u zimskom razdoblju i nepovoljnim vremenskim uvjetima za što je u 2010. godini do sada potrošeno 707.509 kn.

5. UDRUGE OD ZNAČAJA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Udruge koje mogu biti uključene u sustav zaštite i spašavanja kroz programske aktivnosti prije svega su:

- Lovačko društvo «Lane»,
- Športsko ribolovni klub Ičići,
- Športsko ribolovni klub Jadran,
- Planinarsko društvo "Opatija",
- Planinarsko društvo „Orljak“.

Potrebno je sastaviti popis svih udruga na području Grada Opatije, koje se u danom kritičnom trenutku mogu uključiti u sustav zaštite i spašavanja, te s njima uspostaviti

kvalitetu suradnju. Također je potrebno sastaviti popis snaga i opreme kojom navedene udruge raspolažu.

6. ZAKLJUČAK

Temeljem ove Analize stanja sustava zaštite i spašavanja na području Grada Opatije može se zaključiti da je neophodan daljnji razvoj i unapređenje mogućnosti djelovanja svih subjekata zaštite i spašavanja, uz osiguravanje sredstva za njihovo opremanje. Procjenom ugroženosti i planovima zaštite i spašavanja potrebno je definirati operativne snage, raspoloživa materijalno tehnička sredstva, načine uključivanja i djelovanja, te potrebe za dodatnim opremanjem, usavršavanjem i osposobljavanjem.

Učestalost i ozbiljnost katastrofa u mnogome se može smanjiti ili ublažiti njene posljedice ako se posveti veća pozornost predviđanju i planiranju načina pomoći kao i općoj pripravnosti za adekvatni odgovor na krizu, odnosno katastrofu ukoliko se ona dogodi.

U cilju podizanja razine svijesti građana kao sudionika sustava zaštite i spašavanja potrebno je:

- provođenje informiranja građana putem medija,
- edukacija stanovništva, a posebno učenika i studenata o problematici kriznih situacija,
- osposobljavanja i opremanje stanovništva za vlastitu zaštitu, te pružanje pomoći drugima,
- jačanje svijesti u zajednici i javna edukacija,
- prezentacije rada redovnih snaga zaštite i spašavanja na području Grada.

Na temelju članka 28. stavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“ broj 174/04, 79/07 i 38/09) i članka 29. Statuta Grada Opatije („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 25/09 i 30/09-ispr.), Gradsko vijeće Grada Opatije, na sjednici održanoj dana _____ 2010. godine, donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Analize stanja zaštite i spašavanja na području Grada Opatije
u 2009. i 2010. godini.

1. Usvaja se Analiza stanja zaštite i spašavanja na području Grada Opatije u 2009. i 2010. godini.

2. Ovaj Zaključak objavljuje se u „Službenim novinama Primorsko-goranske županije“.

KLASA: 810-01/10-01/02
URBROJ: 2156/01-01-10-2
Opatija, _____

GRADSKO VIJEĆE GRADA OPATIJE
Predsjednik Gradskog vijeća
O'Brien Schlaunich, dipl. oec., v.r.